

Charita Kyjov

Domácí hospic David
Doprovázení terminálních pacientů
a jejich rodinných příslušníků

Blažena Hanáková

11. 10. 2017

Multidisciplinární spolupráce v péči o pacienty
v závěru života v domácím prostředí

Brno

Náš Domácí hospic David se jmenuje po našem spolupracovníkovi a kamarádovi, který v roce 2004 zemřel na onkologickou diagnózu fibrosarkom. Naše zdravotní sestry ho poslední tři měsíce života intenzivně ošetrovaly ve spolupráci s praktickou lékařkou a onkologickým oddělením dětské nemocnice v Černých Polích v Brně. Davida se nám podařilo udržet v domácím prostředí až do samotného konce. Hospic provozujeme od dubna 2005.

Palackého 194, 697 01 Kyjov
Tel.: 518 323 766, 777 805 001

DOMÁCÍ HOSPICOVÁ SLUŽBA

V týmu pracují vyškolení pracovníci: lékař odborník na léčbu bolesti, který je k zajištění hospicové služby nezbytný. Dále všichni praktičtí lékaři, se kterými máme výbornou spolupráci. Psycholog, sociální pracovník, duchovní správce, 9 registrovaných zdravotních sester, fyzioterapeut, 8 pečovatelek. Tuto službu poskytujeme 24 hodin denně a 7 dnů v týdnu.

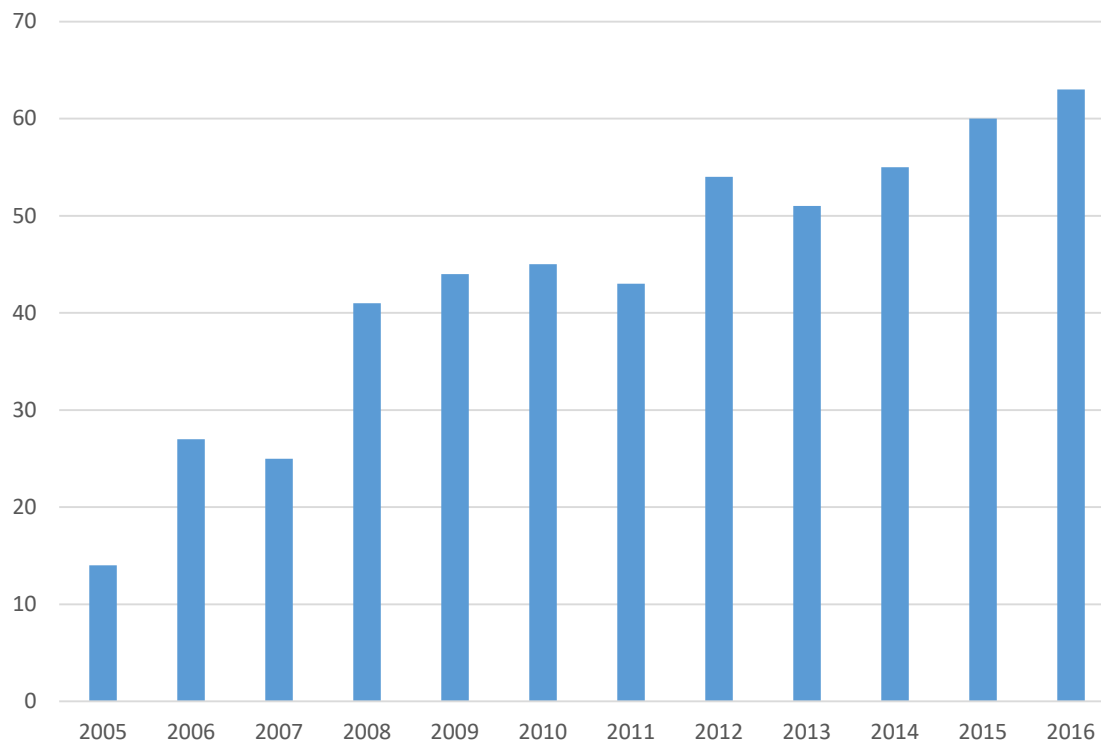
DOMÁCÍ HOSPICOVÁ SLUŽBA

Palackého 194, 697 01 Kyjov
Tel.: 518 323 766, 777 805 001

V hospicové službě ošetřujeme pacienty a pomáháme jejich rodinám v Kyjově a 22 okolních obcích. V roce 2016 jsme měli v péči 63 terminálních pacientů a provedli u nich 1 453 návštěv, 275 rad po telefonu a věnovali se 22 pozůstalým.

Doposud jsme se nesečkali s pacientem, kterého bychom nebyli schopni doopatrovat v domácím prostředí, ale někteří pacienti nechtějí dožít doma a v posledních dnech se rozhodnou pro kamenný hospic nebo hospitalizaci.

Počet našich hospicových pacientů průběžně stoupá.
V roce 2005 jich bylo 14, v loňském roce 63. Pro poskytování domácí hospicové péče by bylo vhodné, aby v každé nemocnici byla dobře fungující ambulance léčby bolesti pro spolupráci s domácí hospicovou službou či agenturou domácí zdravotní péče.

Palackého 194, 697 01 Kyjov
Tel.: 518 323 766, 777 805 001

DOMÁCÍ HOSPICOVÁ SLUŽBA

Na péči o terminálně nemocného se podílejí také pečovatelky. Provádí osobní hygienu a pomáhají při podání stravy. Svým lidským přístupem zmírňují těžkou životní situaci v rodině.

V hospici pacientům půjčujeme kompenzační pomůcky jako elektrické polohovací postele, klozetová křesla, jídelní stolky, chodítka a mechanické vozíky. Půjčujeme také odsávačky a oxygenátor.

Rodinní příslušníci se na nás mohou kdykoliv obrátit. Poskytneme jim odbornou radu a psychickou podporu osobně nebo telefonicky 24 hodin denně. Informace o naší službě jsou na internetu a na letáčích ve zdravotnických zařízeních. K dispozici je také naše občanská poradna.

Palackého 194, 697 01 Kyjov
Tel.: 518 323 766, 777 805 001

DOMÁCÍ HOSPICOVÁ SLUŽBA

Palackého 194, 697 01 Kyjov
Tel.: 518 323 766, 777 805 001

DOMÁCÍ HOSPICOVÁ SLUŽBA

K pacientům máme profesionální lidský přístup s porozuměním. V rámci možnosti zajišťujeme kvalitní život bez bolestí a potíží. Respektujeme jejich lidskou důstojnost. Mohou se spolehnout, že ve své situaci nezůstanou sami. Snažíme se o harmonické vedení jejich blízkých.

Pečující rodina

Pacient a jeho rodina jsou součástí multidisciplinárního týmu a je třeba s tím počítat. Pravidelně mezi sebou komunikujeme a vytváříme tak důvěrný vztah. Pacient a rodina se pak cítí bezpečně.

Příbuzní od nás potřebují informace o nemoci svého blízkého. Měli by vědět, jak mají o pacienta pečovat, jak mu zajistit pohodu a jak mluvit s ostatními členy rodiny o pacientově nemoci.

Dále mají znát, jak řešit změny ve stavu pacienta, které lze očekávat a jak komunikovat s pacientem.

Informace podáváme jednoduché, srozumitelné a odpovídající aktuálním potřebám rodiny a nemocného.

Péče o nemocného je velmi náročná pro jeho rodinu. Vzniklé problémy mohou navyšovat napětí v rodině. Proto je třeba věnovat pozornost fyzickým i emocionálním potřebám pečujících. Odvíjí se od toho jejich schopnost kvalitní péče. Zdravotník nesmí podcenit známky vyčerpání rodiny a vede ji k sebepéči. V případě potřeby doporučí i respitní péči.

Finanční zátěž rodiny řeší sociální pracovník sociálními dávkami.

Palackého 194, 697 01 Kyjov

Tel.: 518 323 766, 777 805 001

DOMÁCÍ HOSPICOVÁ SLUŽBA

Palackého 194, 697 01 Kyjov
Tel.: 518 323 766, 777 805 001

DOMÁCÍ HOSPICOVÁ SLUŽBA

Období truchlení

Příbuzné včas připravujeme na úmrtí, aby pro ně ztráta nebyla příliš zdrcující.

Podporujeme komunikaci v rodině, aby více drželi při sobě.

Někteří lidé, o které pečujeme, získají potřebnou podporu od přátel, duchovních pracovníků, našeho psychologa nebo z jiných projektů, které pomáhají truchlícím.

Palackého 194, 697 01 Kyjov
Tel.: 518 323 766, 777 805 001

DOMÁCI HOSPICOVÁ SLUŽBA

Kazuistika

- Muž, 83 let, měl karcinom hlavy slinivky břišní, metastázy v kostech, silné bolesti břicha a zad, ochrnl postupně během dvou týdnů. Byl kachektický, neměl chuť k jídlu, tekutiny přijímal po trochách a občas zvracel. Před 12 lety měl karcinom prostaty.
- Pacient si nepřál znát skutečnou diagnózu od lékaře. Zlostně říkával, že kdyby měl rakovinu, propíchl by se kuchyňským nožem. Věděl pouze, že má zánět slinivky. Celý tým proto musel během komunikace přistupovat opatrně.
- Bolest byla léčena dlouhodobě v ambulanci léčby bolesti náplastí Transtec 50µg, pak Durogesic 100µg, Indometacin a Spasmophan čípky, Prednison 1,0,1, Sevredol d.p.
- Zavedli jsme hypodermoklýzu 1000 ml F1/1 á 24 hodin. Rodina podávala Cubitan a Nutridrink po lžičkách.
- Celá půlroční péče byla časově i psychicky náročná. Pacient i rodina chtěli zdravotní péči i samotné úmrtí v domácím prostředí. Potřebovali konzultovat všechny vzniklé situace. Naše služba na telefonu jim byla k dispozici 24 hodin denně. Jednotlivě se v péči střídali rodinní příslušníci. Hospicová sestra navštěvovala pacienta 6x denně.
- Všichni zúčastnění potrebovali psychickou podporu jak od hospicové sestry, tak od našeho psychologa.
- Rozhovory pacienta s rodinou byli usmiřující, vstřícné, srdečné.
- Ve finálním zdravotním stavu vznikl u pacienta částečný otok břicha a obou DKK, hyperglykemie a halucinace.
- Zemřel doma v kruhu své rodiny po 4 dnech kómatu.
- Provedli jsme péči o zemřelé tělo.

Palackého 194, 697 01 Kyjov

Tel.: 518 323 766, 777 805 001

DOMÁCÍ HOSPICOVÁ SLUŽBA

Palackého 194, 697 01 Kyjov
Tel.: 518 323 766, 777 805 001

DOMÁČÍ HOSPICOVÁ SLUŽBA

Kazuistika

- Muž, 85 let, s myelodysplastickým syndromem, neklidný, kachektický, bolesti páteře a celého těla, hlasitě naříkal s bolestivou grimasou ve tváři, byl přecitlivělý na dotek na základě dávných zkušeností z koncentračního tábora, chuť k jídlu neměl, tekutiny přijímal jen málo, komunikoval, ale nedůvěřoval.
- Praktický lékař nás kontaktoval a indikoval ošetřování. Manželka, která byla zdravotní sestra, chtěla o pacienta pečovat sama. Z důvodu jejího vysokého věku to však již nebylo možné.
- Bylo nutné získat pacientovu důvěru a navázat přátelský vztah.
- Tišení bolestí probíhalo přes lékaře ambulance léčby bolesti, nejdříve naordinoval transdermální náplasti Transtec 35µg, Paralen 3x1, Algifen 3x15 kapek při bolestech břicha.
- Bolesti se stupňovaly, na Transtec měl alergickou reakci, proto změna ordinace - Palladone 4mg 1,0,1 s možností navýšení na 2,0,2, Degan1,1,1, zavedena hypodermoklýza á 12 h 500 ml F1/1 a 5% G. Při změně zdravotního stavu se měnila intenzita léčby bolesti a symptomů.
- Manželka byla velmi vyčerpaná a měla nedostatek spánku. Přes naši tříměsíční zdravotní péči i psychickou podporu pro ni byla péče stále náročnější. Nakonec se s manželem rozhodli pro respitní péči. Zde pacient po 5 dnech za přítomnosti manželky zemřel.

Palackého 194, 697 01 Kyjov
Tel.: 518 323 766, 777 805 001

DOMÁCÍ HOSPICOVÁ SLUŽBA

DOMÁCÍ HOSPICOVÁ SLUŽBA

Naše hospicová služba je komplexem služeb při doprovázení pacienta a jeho blízkých od zahájení péče až po úmrtí pacienta a pomoc pozůstalým. Práce se nám daří již 12 let a dostala se do podvědomí jak odborné i laické veřejnosti v našem městě a okolí, tak i v krajských zdravotnických zařízeních.

Děkuji za pozornost

Tento projekt byl v roce 2016 finančně podpořen Jihomoravským krajem, KDU-ČSL Milotice a anonymní dárce

